

Chr. Winthers juleprædiken

Taler

Chr. Winther
Provst

Dato

24. december 1944

Omstændigheder

Prædikentekst:

Matthæusevangeliet kapitel 1, vers 18-25

- 1 “Jeg har en *Julesang* i Hjertet dig at yde, som skal med Tak udbryde, *hjælp selv min Troes Gang.*”

- Saaledes hilser Kingo Julens Barn: “Min Sol, min Lyst, min Glæde, min Jesus
5 Hjertens Ven!” Han har ogsaa en *Paaskesang*, hvori det hedder:

O Jesus, gid jeg kunde,

10

Som jeg saa gerne vil,

Dig ære nogenlunde,

15

Hjælp du mig selv dertil!

- Saaledes udtrykker han det, der “lindrer ham ved hans Hjerterod”. Han maa
20 have Hjælp dertil for at komme rigtig ind baade til Julens Glæde og til Paaskens Sejr.

- Der er en religiøs Stemning, som de ydre Forhold han skabe eller i hvert Fald medvirke til, og vi maa ikke glemme at takke for alt det, der paa ægte og skøn
25 Maade kan omgive og smykke vor Julehøjtid og give den en festlig Baggrund. Men den rigtige Juleglæde har sine egne Kilder; den kommer fra Gud selv, og

den skaber en *Lousang*.

30 Julen har *sin* Lovsangstone, ligesom Paasken og Pinsen har deres. Men
Juletonen klinger egentlig igennem det hele med dette: *Den yndigste Rose er
funden*. Den er det, som udfolder sig i alt det, som rummes i Jesu Navn. Julens
Budskab gemmer sig i en Hemmelighed, en Kærlighedens Gaade, udtrykt i Ord
som disse:

35

Født er paa Jorderig

40 *Kongen af Himmerig,*

Frelseren fra Døden,

45

Hviler i Krybberum,

Har dog alt Herredom,

50

Skøn som Morgenrøden.

Det er det, vore Salmer synger om i barnlige, enfoldige Ord, der dog ejer
55 Dybder, hvis Bund vi ikke kan naa; de ejer Tonen fra Himlen, og derfor kan de
taale at gemmes og tages frem paany. I vore to *Juleevangelier* fortælles om
Frelserens Komme til Verden.

60 *Lukas*, Historieskriveren blandt Evangelisterne, giver os den historiske
Situation, der andetsteds karakteriseres saaledes, at der var i "Herodes' Dage".
Saaledes var de ydre Kaar, og de var tunge og urolige nok for Folk og Land. Men
saa fører han os til Bethlehem, ind i *Julens Land*, til dem, som bor dér, som vi
kender, og som vi holder af, dem, som ventede Israels Trøst. Vi hører da,
65 hvorledes der blev Jul paa Jord. Der lød, som aldrig før, et "*Ære være Gud i det*

højeste”, sunget ud med Engletunger.

70 Det blev den første Julesalme, der har “Efterskin og Efterklang” i Kristenheden, saa denne Tone fra Himlen, klunger gennem al ægte Julesang. *Johannes* gaar tilbage til Tidernes Morgen, ja, til det, der er forud for Tiden, da Skaberordet lød. Evighedslyset falder hen over Jesu Komme som over hele hans Liv. Det, Johannes skuer, udtrykker han i dette, at “Ordet blev Kød og tog Bolig iblandt os, og vi saa hans Herlighed, som en eenbaaren Søn har den fra sin Fader, fuld af
75 Naade og Sandhed”.

Saaledes traadte det evige ind i Tiden.

80 De *saa hans Herlighed!* De fattede den med hele deres Sjæl; den var fuld af *Naade og Sandhed*. Der var ikke andet deri end Guds forbarmende Naade og hans ubøjelige Sandhed. Og dette er Baggrunden for hele vort ny Testaments Vidnesbyrd. At se det kostede Kamp. Forargelsen laa nær for dem som for Johannes i Fængslet; de maatte igennem Skuffelser og Kriser, der var tunge nok for deres Hjerter og Tanker, og deres Mod kunde blive brudt; de fortæller selv
85 derom. Men gennem det altsammen naaede de til at se det, *Thomas* saa, da han overfor den korsfæstede og opstandne Frelser udbryder: *Min Herre og min Gud!* Det var en kæmpende Sjæls Sejr, vundet gennem Strid.

-Julen er en *Fødselsfest*, hvor et Liv er traadt ind i denne Verden. Med dens
90 Budskab træder noget helt nyt frem, der gives et nyt Udgangspunkt, og “Lyset sig tændte i Mørkets Skød”.

95 *Livet og Lyset* hører sammen; vi ser det hver Morgenstund. Naar Lyset kommer til os, vaagner alt det, som lever. Og Livet og Lyset hører sammen hos vor Herre Jesus. Alt hos ham var saa levende og lysende og er det den Dag i Dag. Ikke alene kan det siges om ham selv; men ved ham falder der Lys hen over alle de andre, som han møder; de staar belyst af ham, der er det *sande*, det virkelige Lys her i Verdens Mørke.

100

Kingos rige Salmeord udtrykker det saaledes:

Tak for al din Fødselsglæde,

Tak, o Jesus, for dit Ord,

110

Tak for Daabens hellig Væde,

Tak for Nadden ved dit Bord,

115

Tak for Dødens bitre Ve,

120 *Tak for din Opstandelse,*

Tak for Himlen, du har inde,

125

Dér skal jeg dig se og finde!

Alt dette siger, hvad der er vundet for os og givet hen til os, for at det kan blive vort Hjertes indre Liv og vort Livs Lys, et Lys, som aldrig bliver slukt.

130

-Det er vundet ved ham, der fødtes i Bethlehem, der siden holdt af at kalde sig Menneskesønnen. Han var "Mand i Lys, men dog Gud i Løn", og naar Johannes skildrer hans Herlighed, ser han den som den, "*en enbaaren Søn har fra sin Fader*", altsaa som et Barneliv uden Mage. Barnefølelsen er en dyb
135 menneskelig Trang i vore Sind; i den levede Jesus fuldt ud og ejede den som *sin Fred*, han ejede det, vi andre savner og længes efter.

140

Men han vilde ikke beholde det for sig selv; han er bestandig den givende. "Den Herlighed, du har givet mig, har jeg givet dem," siger han til Faderen. Han vil, at vi skal dele Kaar med ham. Derved ledes vor Tanke hen til vor *Daab*, hvor der blev givet os *Magt* til at blive Guds Børn. Det er betegnende, at der staar *Magt*; thi der hører Kraft ovenfra til at leve som et Guds Barn og til at dø som et Guds Barn.

145

-Vort egentlige Liv er et indre Liv, har en klog Mand sagt. Maatte nu det at høre Julesang paany bringe en Fornyelse til vore Sind, der tynges af denne Tids Mørke, og maatte vort Trosliv opmuntres og inderliggøres, idet vi tager enfoldigt imod det, som "Herren har forkyndt os" og tror det fuldt ud!

150

Gud give os selv sin Hjælp dertil! Da vil ogsaa denne Jul blive en Gave til dem, der længes efter Fred og Trøst, og vi faar en Julesang at synge med Tak for det, der "lindrer os ved vor Hjerterod".

155

Kilde

Kristeligt Dagblad, Nr. 73, 49. Aarg. 24/12-1944

Kildetype

Dokumentation i avis, magasin e.l.

160

Tags

Danmarks besættelse 1940-1945, Første tekstrække, Juleaften, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/chr-winthers-julepraediken>

165

170

175

180